

Työikäisten oppimisen esteet digitaalisissa ympäristöissä

11.1.2022 Koulutuspäällikkö, apulaisopintojohtaja
Inari Juntumaa

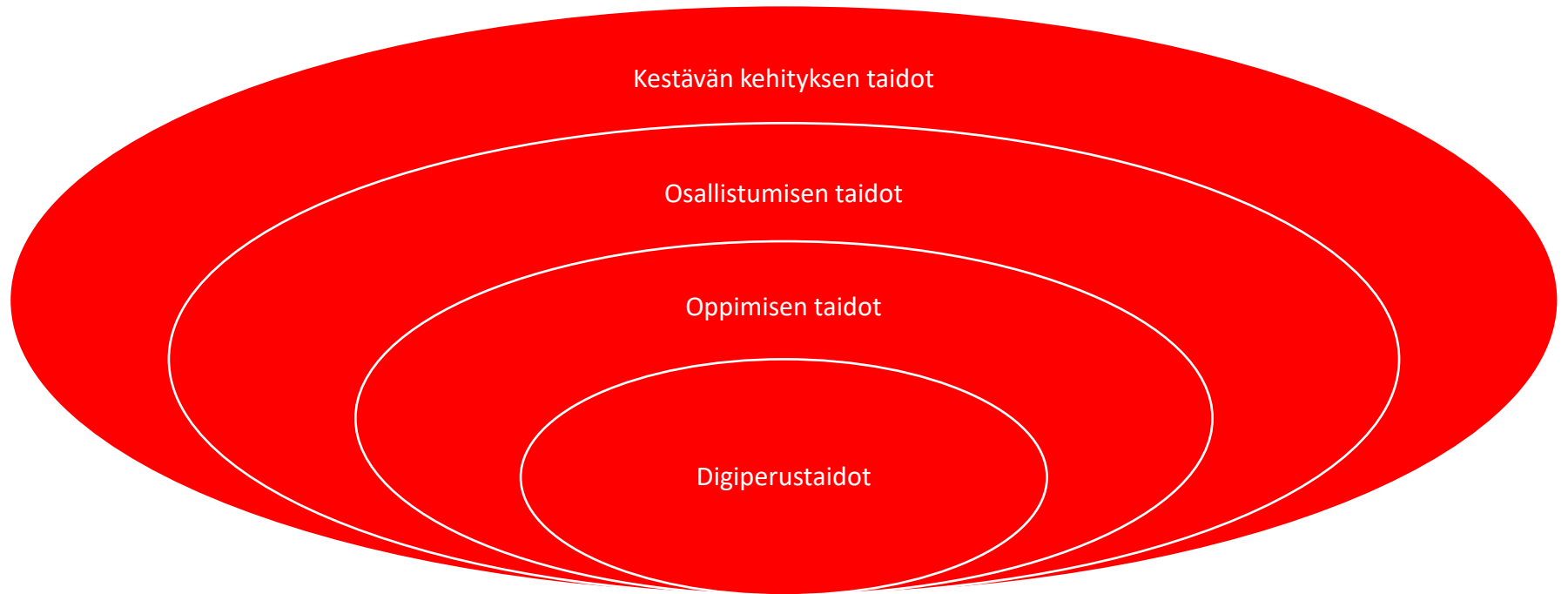
Työväen Sivistysliitto

- Perustettu 1919
- Perustaitokoulutuksen yksikkö
- Työelämähankkeet
- Yhteiskunnallinen koulutus
- Kulttuurituotanto
- Digitaaliset palvelut

Perustaidot

- Lukutaito
- Kirjoitustaito
- Numerotaidot
- Oppimisen taidot
- Digiperustaidot

Aikuisten Taitojen Tutkimus

- 3-vaiheisesti 2011-2017, Suomi 2011-2012, 5 464 aikuista www.piaac.fi
- Luetun tekstin ymmärtäminen, arviointi ja käyttö
 - Keskimäärin hyvällä tasolla, ka 288 / 500, sijalla 2. Keskihajonta oli korkea. Noin 11% > 1, mikä riittää vain yksinkertaisen ja lyhyen tekstin ymmärtämiseen
- Matemaattisten tietojen käyttäminen sekä tulkinta
 - Sijalla 2. Tason 4 tai 5/5 saavutti 19%.
- Tiedon hakeminen ja hyödyntäminen ongelmanratkaisuun digitaalisissa ympäristöissä
 - Tutkimuksessa kansainvälisesti keskimäärin 24% osallistuneista ei suorittanut tehtäviä

Oppimisen esteitä

- Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeus
- Matematiikkavaikeudet
- Keskittymisen, tarkkaavaisuuden ja toiminnanohjauksen vaikeudet

Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeus

- Lukihäiriö, lukivaikeus, dysleksia
 - Lukemisen vauhti vs. virheettömyys
 - Lukeminen vs. kirjoittaminen
 - Neurologinen tausta
 - Voi olla kytkös muistin ongelmiin
 - Kompensoituneet dyslektikot
-
- Aattoillallisellansakaan
 - Mustan kissan paksut posket

Matematiikkavaikeudet

- Dyskalkulia
- Harjoittelusta huolimatta poikkeuksellisen vaikeaa saavuttaa peruslaskutaidot ja ymmärtää lukujärjestelmää
- Voi liittyä lukivaikeuteen tai muistin ongelmiin
- Myös harjaantumattomuus, matematiikkapelko, alhainen minäpystyvyys

- $12 \times 12 =$
- $96 / 8 =$

Keskittymisen, tarkkaavaisuuden ja toiminnanohjauksen vaikeudet

- ADHD, ADD
- Tarkkaamattomuus, ylivilkkaus
- Asiat jäävät roikkumaan, hajamielisyys, vaikeus suunnitella
- Yhtäältä vaikea aloittaa, toisaalta jumiutuu
- Ei siedä turhautumista, heikko stressin sieto

<p>21 L</p>	<p>Digiperustaidot: laitteiden valinta ja käyttö</p> <ul style="list-style-type: none"> • löytää omalta koneelta tarvitsemansa ohjelmat • pystyy liittymään langattomaan verkkoon • osaa muokata käyttämänsä pilvipalvelun asetuksia • osaa tallentaa tiedostot koneelle ja pilvipalveluun sekä löytää ne uudelleen muokkaamista ja käyttämistä varten • osaa tallentaa tiedostot käyttötarkoituksen mukaisessa muodossa • ymmärtää omien tiedostojensa sijainnit (älypuhelin, pilvipalvelut, tietokone...) • osaa työstää tiedostojansa eri laitteilla • osaa asentaa mobiililaitteeseen eri sovelluksia • pystyy osallistumaan aktiivisesti kokoukseen (puheenvuorot, keskustelupalsta, näytön ja tiedoston jakaminen) • osaa hyödyntää pilvipalveluita tiedostojen jakamisessa ja ryhmätyöskentelyssä • Tietää verkkokokouksiin liittymiseen tarvittavat laitevaatimukset • osaa viestiä sähköpostilla ja lisätä viesteihin liitetiedostot
<p>4 E</p>	<p>Digiperustaidot: yhteisöllinen työskentely</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pystyy liittymään etäkokouksiin / -haastatteluihin • Saa äänet toimimaan ja kuvan näkymään kokouksen aikana • Osaa käydä keskustelua keskustelupalstalla • Osaa pyytää puheenvuoroa ja reagoida esityksiin kokouksen aikana • Osaa jakaa oman näyttönsä, ohjelmaikkunansa ja tiedostonsa muille nähtäväksi

Digiperustaidot

- Laitteiden valinta ja käyttö
- Yhteisöllinen työskentely
- Yhteisöllinen työskentely verkko-oppimisympäristössä
- Turvallinen ja vastuullinen toiminta
- Viestintä ja asiointi
- Viestintä sosiaalisessa mediassa

- Kriittinen medialukutaito
- Ajankäyttö ja ajanhallinta
- Työnhaun osaaminen

Oppimisen esteiden taustalla

- Harjaantumattomuus
- Matala koulutus
- Heikkolaatuinen opetus
- Kouluaikainen motivoitumattomuus
- Pitkä aika koulutuksesta
- Oppimisvaikeudet

- **Alhainen minäpystyvyyuskäsitys**

Mitä voimme tehdä 1/2

- Puhujan kasvojen näkyminen
- Aikaa tekemisen muodoille (kuuntelu, lukeminen, kirjoittaminen)
- Selkeät kirjasinlajit ja värit, maltilliset tehokeinot
- Lyhyet virkkeet
- Vierasperäisten sanojen käyttö
- Runsaasti arjen esimerkkejä
- Taulukot, tilastot, hinnastot, kartat ja lomakkeet hankalia

Mitä voimme tehdä 2/2

Työväen Sivistysliitto

- Monipuoliset, virikkeelliset, toiminnalliset, motivoivat ja vaihtelevat opetusmenetelmät
 - pienikin tauko / muutos auttaa
 - joko toiminnallisia tehtäviä tai mahdollisuus tehdä jotain konkreettista opiskelun ohessa (kinesteettinen)
- Työympäristöstä rauhallinen
 - mutta mahdollisuus liikkua / seistä
- Selkeät ja yksinkertaiset ohjeet
 - myös näkyville
- Luottamus, turvallisuus, yhteistyö

Lähteitä

- www.piaac.fi
- www.lukihairio.fi
- www.lukimat.fi
- www.eoliitto.fi

TSL

Työväen Sivistysliitto

Työväen Sivistysliitto **TSL ry**
Siltasaarencatu 18-20 A, 00530 Helsinki
tsl.fi

